

ZOMBOR és VIDEKE

Hirdetéseknék két hasábos peti sora 16 fill., többesbői beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyitlér sora 30 fillér.

Feladvós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A „Zombor és Vidéke“ kiadó-hivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Adó emelés.

Nagyon sokszor hangozlattuk már, hogy olyan békés, türelmes nép sehol sincs, mint Zomborban. Ha azután ezeknek a türelme elfogy, az már nagyot jelenthet.

Nem is csoda, ha az ideai adójavaslat fölött a legtürelmesebb lép is megbotránkozásának ad kifejezést.

Nem egyesek, de általában lett az adó oly mértékben emelve, aminő mértékben a kitűnő üzletforgalom sem tenné indokoltá. Azt pedig még a rágalom sem foghatja rá Zomborra, hogy forgalom emelkedés észlelhető. Az adóemelés tehát általános elégtelenséget szűlt.

Megtörtént az, amit eddig megtörténtnek nem állíthatunk, hogy a polgárok színe java összesereglett szept. hó 28-án délután 5 órakor a Szemes-féle nagyvendéglő termébe és higgadtan, de kellő temperamentummal méltatlanságának kifejezést adott. Az egymást felváltó szónokok hiven ecsetelték a

mai helyzetet s arra az eredményre jutottak, hogy nem adó emelésről, hanem kizárólag adó leszállításáról lehet szó.

A nagyszámú értekezlet egy 15 tagból álló bizottságot választott, melyet Dr. Donoszlovits Vilmos a nyert megbízatás folytán szept. hó 29-én a déli órákban Györfly Géza kir. pénzügyigazgató elé vezetett. Györfly a negyvenre felszaporodott bizottságot szívélyesen fogadta, szónokaikat meghallgatta s beható értekezés után azt, a közelebbi ígéretet tette, hogy az adókievő bizottságnál működő organumát a most hallottakra figyelmeztetni és oda utasítani fogja, hogy a méltányosság elveit szem előtt tartva, ne csak kizárólag a kiécskár, hanem az adót fizető polgárok jogos érdekeit is latba vetve, határozzon.

Györfly igazgató előzékenysége a legkellencesebb hatással volt a kiküldöttekre, akik azzal a reménnyel távoztak, hogy az igazság a pénzügyi terén is érvényesülhet akkor, a mikor annak élén álló vezetője kellő jogérzékkel van megáldva.

Nagyon örülünk e mozgalomnak, a mely nyílt ellentétben áll a zomboriak eddig tapasztalt tehetetlenségével. Kezdi a polgárok érezni, hogy a föltalokott politikai vezérek aerája megszűnt. Azok szereplése csak időleges és addig tart, a míg saját céljuk eléretik vagy a míg egy látszólagos diadalt meg nem élnek.

Kezdi a józan polgárság észre venni, hogy nyomatéka az ily vezérek előtt csak akkor van, a mikor vála-zlásról van szó. Választás után pedig csak foghegyről érintkezik a polgársággal. Helyesen tette tehát a polgárság, hogy önmagában tömörült és egyesült erővel igyekszik a veszedelmet magáról elháritani.

Csak előre ezen az úton!

Igazságügyi palotát Zombornak!*)

Ha valamikor aktuális volt a zombori igazságügyi palota építésének kérdése, ugy most, amikor Plósz Sándor igazságügyminiszter már nálunk járt s rövid itt tartózkodásának legnagyobb részét arra használta fel, hogy megtekintse egyrészt a törvényszék, járásbírótság és ügyészség mostani elhelyezését, másrészt azokat a helyeket, a hvá az igazságügyi palota legcélszerűbben építhető lenne, teljesen időszerű.

Arról, hogy a kir. tszékeknek a szép, díszes megéházában való mostani elhelyezése nem kényelmes, de a czúknak sem megfelelő, mert, hogy csak egyebet ne említsünk, nincs olyan tárgyalási terme, a melyben egy kissé nagyobb bűnügy tárgyalása alkalmával maga a bíróság, de főként a felek és az érdeklődő közönség.

*) Előkelő jogászokból kapjuk e sorokat, — melyekre legközelebb még visszatérünk.

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

A mármarosai Salamon imája.

Az őszi szél már megkezdte szeszélyes játékeit.

Mint valami éretlen subanc rázta meg a csenevész utszéli fák üstökeit, lehullajtva róluk a fonnyadt, száraz leveleket, melyek halk zúgással, lassan, észrevétlenül, mint magának az enyészetnek érkezése, szálltak alá a sáros kövezetre.

A fák ágai meg összevetrodtek, mint fonnyadt, elaszott karjai kétségbeesett, vén anyóáknak, kik szemek előtt látják saját gyermekük pusztulását. Ennek érzete teljesen ránehezedett a városra, az emberekre, kiknek zsbongó lármája is eltompult és olyan lett, mint valami földalatti irdatlan gép szüntelen dübörgése.

Lelhajtott fejvel, görnyedten és részetenül állt a pusztulás közepette egy szürke alak. A ruhája a durva munkától, az arca meg a fáradság verejtékétől fakó volt, de sötét szemének réveteg tekintetét álmodozva jártatta végig a szomorú környezeten.

Haza gondolt.

Óthon, Mármarosban épen most hagyje el rongyos vityilóját három — négy falu zsidója, hogy összejöjjen közös imára

bünbocsinatért, békeségért és jóléért . . . Hlyenkor délután a vén kopott templomban már bőfőrel minden: az emberek ruhája, lelke, aminit fájdalommal áhitattal, a földieket kiengesztelve átengedik magukat könyörgő imának, ah, mert ott a Mármarosban a szegény, kaftanis zsidónak oly sok könyörögni valója van. Es holnap is egész nap, megtörve, étlenszomjan könyörögni fognak . . .

Buzgó imával, esegő fohással készülődött ő is a holnapi nap megünneplésére, vad idegen emberek közé, nélkülözve az öreg törődött szülők és vagy nyolcz testvér ily alkalommal megszokott elálgalt szeretét.

Ennek a napnak az áhíata eltöltötte egész lényét. Rajongó lelkesedéssel gondolt arra, hogy holnap majd kitárja szívét, lelkét, hogy holnap remegő érzéssel, sírva fogja elmondani imáját. Es ezt az imát, ezzel a buzgalommal elmondott imáját ezen a napon meg fogja hallgatni az ur.

Ez az indulat elragadta lelkét, gondolatok fogamzottak meg benne, feltűnt előtte szük, kiesiny körének valamennyi sok, nagy szenvedése és ő mint a gazda, ki a termést válogatja-kikereste közülök azt, ami leginkább nyomta, a mi leginkább fájt neki és imájába foglalta az ettől való megszabadulást.

A gondolatok szavakká tömörültek agyában és amint így lassan, összeállította fohását, nagy buzgalommal eltelve ismételtette:

— Hallgasd meg Uram imámat, mert nagy az én szenvedésem, bánatom . . . Engedd meg, oh, Mindenható, hogy a Te nevednek ellenségei ne ismerjék fel oly mindjárt zsidó voítomat. Hiszen jól tudom, hogy nagy kegy, teljes üdvösség zsidónak lenni, de nézd ugy útnak, szidalmaznak és gunyolnak érte! Reggeltől estig folyton gyötörnek. Tegnap fülem mellől eldurvult, otromba munkástársaim levágták tövig a hajamat, kirántották ruhámból a Neked szentelt ruhadarabot és összetépték, arcomba vágták . . . Ne engedd ezt, oh Uram! Tedd meg, hogy ne lassák meg bennem a zsidót . . . Aztán . . . aztán, oh, hallgass meg Uram, engedd meg, hogy egyszer, egyetlen egyszer, mondom csak egyszer, jóllakhassak, oly jól, ahogy én gondolom, meleg, párolgó étellel. Három napja már, hogy törött, romlott almát eszem. Ma dében még ebből sem jutott. Oh, olyan jól laknék, soha sem lennék többet éhes . . .

Már közeledett az este. Ideje volt, hogy egy rögönzött templom padok hordozásával kidolgozott helyére menjen. Lassan, imáját halkán rebegve indult el.

ség illő helyhez juthatna, beszélhetünk eleget, s ma amikor a bűnvádi perrend tartás már majd nem három év óta életbe léptetve van, s az esküdtészeki tárgyalások mind nagyobb érdeklődés mellett folynak le, s a mikor a polgári perrendtartás s az ezzel tervezett újítások a miniszternek rigyiczai beszéde szerint már küszöbön vannak s igen rövid idő válszt el bennünket attól, hogy az előálló reformok folytán a bíróság ezeknek is teljesen megfelelő helyet kell, hogy nyerjen, ma minden kétszeresen időszertől arról írni, hogy kell-e igazságügyi palota Zombornak!

A kiszabott büntetések végrehajtásánál — szerintem nem helyesen — a túlhajtott humanizmus alap elvén állunk; az azonban természetesen első rendű követelmény, hogy azok, akiket akár rossz szenvedélyük, akár számtalan esetben a balsors arra kényszerít, hogy az itteni fogház lakói legyenek, legalább is olyan zárkában helyeztessenek el, a hol az egészségük komoly veszedelmének kitéve nincs; ennyi jogot még a rablógylkos is vindikálhat magának, mert a törvény a bűnösnek csak szabadságát — kivéve a halálbüntetést — rendeli elvenni az egészségére azonban külön felállított szabályzatban annyira vigyáz, hogy kint a szabadban az elítélteknek 90 perzentje sem képes olyan gondosságot kifejteni.

Fogház épületünk — mint tudjuk, — százéves; az ablakok és ajtók, ha 1872-ben készültek is, amikor fogházzá alakítottát át, régiék s rosszak, de ez csak a kisebb baj; a lényegesebb baj azonban ott van, hogy a földszinti zárkák mind igen nedvesek, annyira, hogy ezt az évről évre megejtetni szokott vakolás, meszelés is csak rövid időre, a száraz nyári hónapokra képes takargatni, az őszi esőzés és télihavazás azonban, — a mikor már a szellőztetés is nehézkés újból kell hogy a felszínre hozza azokat a nedveket, a melyek főként a zárka fűtése közben a levegőt mótelyezik s az oda bezárt egyén egészségét nem kis mérvben veszélyeztetik.

Ezek, azt hiszem elég bizonyítékok arra, hogy új tszéki fogház is kell Zombornak — nem pusztán igazságügyi palota!

Vessünk egy pillantást a kir. járási bíróságna akár a városházánál, akár a Késmárky-féle házban elfoglalt helyiségeibe s lássuk a tárgyaló bírának a füsttől kaminok nagyságához mért szobáit, azt a pilátókra építést irattárt, a mely minden pillanatban agyon nyomással fenyegeti az életének nagyobb részét ott töltő hivatalnokot, s nézzük hogy a jogkereső közönség, a mely az igazságot annyira drágán fizeti meg, hogy az igazságszolgáltatáson az államnak tekintélyes hasznót biztosít, mily helyen kénytelen néha órák hosszúáig várni, míg a bírónál a sor az ő ügyére kerül, akkor egy jót mosolygunk ugyan először, de nyomban a keserűség fájdalom érzete ott rezeg ajkunkon s szőlásra készlet bennünket s azt kiáltjuk, hogy ugyan Úristen hány éve már ennek a tarthatatlan állapotnak? mert hiszen, ha jól halottu, kmaga a miniszter úr is ilyenek jelezte ezt az állapotot, nem kételkedhet tehát senki a felett, hogy ily körülmények között igazságügyi palota igen is kell Zombornak, még pedig mielőbb!

A miniszter úr is eljutott ennél a kérdésnél addig, hogy belátta, mikép igazságügyi palota kell Zombornak, mert hisz a halasztást már nem tudó szünkség szinte ráparancsolja a megye képviselőire, hogy a megye székhelyének érdekében valamit tenni üdvös dolog, tett is itt tartózkodása alatt a vele érintkezők előtt kijelentés, hogy hajlandó Zomborba az igazságnak megfelelő díszes palotát építeni, még pedig nem akkor, a mikora márelőre körülbelül tízéve megállapított sorrend szerint Zomborra a sorra kerülne, hanem hamarosan, akára jövő évben.

Alljunk meg ennél a kijelentésnél más készségesen ismerjük el, hogy ez már nem pusztá ígérte, a minőt évről évre

kaptunk, hanem egy kötelező nyilatkozat, a melyet bizonyára be is fog váltani, s valljuk be őszintén, hogy neki ezért köszönettel tartozunk, de ne feledjük egyuttal azt sem, hogy ezért érdemes főispánunknak is elismeréssel kell adoznunk, mert az ő hathatós közreműködése tette lehetővé azt, hogy a miniszter Zomborba jövéen személyes tapasztalatokat szerzett s olyan nyilatkozatokat tett, a mely biztosít bennünket arról, hogy mihamarabb fog teljesülni egy régi óhajunk.

Hátra van azonban egy másik kérdés, a melynek megoldása már magának Zombor városának képezendi feladatát s ez a hozzájárulás a hely kördése.

Ugy tudjuk, hogy a miniszter kijelentette, mikép számít arra, hogy a város megfelelő helyet fog biztosítani az igazságügyi palota részére, a melyre fél millió koronát szánt, de a melyhez a megye részéről adandó összeg is járul.

Szerintünk ez a legkevesebb, amit a miniszter kívánhat, hogy tudniillik a város adjon telket, mert hiszen, ha az utóbbi években történt igazságügyi paloták építését figyeljük, látjuk, hogy a telket — habár sokszor nagy áldozatok árán — mégis a város adja, sőt Kecskemét városa, ezenfölül villany világitást, kövezést s más egyebet is ad, csak hogy igazságügyi palotát kapjon.

Arról, hogy a város a telket hol adja, máskor fogunk szólni. Ha szépsészeti szempontok lesznek irányadók, úgy mindenestre a város közönségének fukarkodni nem szabad, hogy a már mindenkitől megdicsért városunk csinos külsejét egy díszes, impozáns palotával emelni akarjuk. Viszont azonban, ha ezen félholt városnak nem díszes palotára lenne szüksége, hanem hogy telket adjon csak azért, hogy a járásbírósgok összpontosítása mellett a városházán lefoglalt hivatalos helyiségek fölszabaduljanak s városi hivatalnokaink kellő és czélszerű helyiséget kapjanak úgy városunknak már meglevő telkeinek felajánlása jöhet tekintetbe. Azonkívül

Alig tett néhány lépést, mikor észrevétlenül, mint ha csak a föld alól bujt volna ki, egy kicsiny gondosan kiöltözött ember termett előtte és megszólította:

— Hallja, barátom, van magának dolga?

— Nincs.

— Akkor jöjjön velem. Nálam kap munkát holnapra és ha úgy tetszik, meg is maradhat nálam Megfizetem érte. Kap kosztot és egy forintot naponta. Érti? Kap forintot . . . Ez elég lesz, ugy-e?

Ő meg csak bámult reá, mint valami jelenésre.

— Egy forint egy napra! . . . Oh, az elég lesz.

Es kosztot, annyit, amennyit maga akar . . . Maga ugy-e nem zsidó? Meglátszik az mindjárt . . . Manapság, tudja, már mindenki zsidó . . . E nyáron felveszek egy házi szolgát és az most, mikor én se lehetek otthon, mert templomban kell lennem, előáll azzal, hogy ünnepe van neki is . . . Hát halott ilyet? . . .

— Ime, imájának egyik része teljesült. Nem ismerték fel benne a zsidót. Roskadozva a gyengeségtől s átszel lemülve mint egy követet követte az ünnepi ruhába öltözött fűszerest, aki élénken, a levegőben hadonázva magyarázta neki: Nem lesz semmi más dolga, csak árut

az udvarról bevinni a raktárba, nehogy megázzék. A cseléd külömben majd megmutatja . . . És ezért kap egy forintot és kosztot, amennyit csak akar . . .

Nem kellett soká memőtk és csakhamar odaérték, Pontosan mutogatták meg neki, hogy mit kell tennie:

— Ez itt czukor. Ezt tegye oda föl a polezra. Ez gyümbér, ezt meg ide szórja, ebbe a ládába . . .

Ő meg csak nézte-nézte ezt a sok kincset, amit reá biznak és diadalmamoral, biztosan várta imája másik kívánságának teljesülését.

De ez holnapra maradt.

— Ma már itt aludhat, mondta neki új gazdája . . . Itt van ágya is a raktárban . . . Holnap meg, mielőtt belefogna a munkába, a cseléd ad magának reggelit . . . Én most elmegyek . . . Majd ha látom, hogy mikép megy a munka, megbeszéljük a többit. Azzal elment.

Es ő, mikor magára maradt először kíváncsian nézett körül, aztán csendesesen, lábujjhegyen, mint egy tolvaj tűnt el onnan, hogy még egyszer, az Úr rögtönzött házában, áhitatos környezetben elmondja az ő imáját.

Salamon már Mármarosban megszokta a korai felkelést. Az éhség nem engedte, hogy a szokatlanul kényelmes fekete,

lyet soká élvezze. Viziós álmokkal eltöltött éjszaka után, már ott volt a raktárban, ahol ma ünnepi csend és nyugalom honolt.

Egy nagy ládára téve ott volt előtte egy tányér meleg, párolgó leves. A belőle kiáradó pára arczába csapott, orrán, száján keresztül mohón szivta azt magába és a kiéhezett emberek vágyakozó tekintetével, mereven, mozdulatlanul nézte a barba, zsíros folyadékot.

Van tehát mit ennie, meleg, párolgó erőt adó leves, egészen olyan, amilyennek éhségtől fölcsigázott fantáziájával már oly sokszor elképzelt.

Ime meghallgattatott tehát egész imája . . . az ima, melyet erre a nagy napra szánt.

Ma, otthon Mármarosban ilyenkor már összejött három-négy falu zsidója hófehér ruhában, megtisztult lélekkel közös imára bühöcsnátért, békességért jöletért ájtatos könyörgésre, megtörve, étlen, szomjan.

Részketl kezekkel nyult a pléhkánál után, de aztán megint a mai napra és az otthonra gondolt.

Az apa, a keserves munkában, nélkülözésben megtört agg, oh az ma bójtől, imádkozik és testi szenvedésétől megkönnyebbül a lelke.

birósági épületek, nyugalmas, csendes helyre valók — semmi esetre oda, hol kocsiúrgérek és napestig tartó harangozásoktól tárgyalni sem lehet, — hát még nyugodtan dolgozni.

Az összes tényezők bizonyára figyelembe vevendik mindezen nyomós és fontos momentumokat, oda fognak törekedni, — akadályt nem tűrve, igyekezetüket latba vetve — az igazságügyminiszter egy alkalmas teleknek mihamarább való kijelölésével, igéretének beváltására a bírják, mert hisz mindnyájan tagadhatlanul érezzük, hogy mihamarább kell igazságügyi palota Zombornak.

Miről irnak a megyei hirlapok?

Ada-Moholi-Közlöny. Kossuth ünnepélyről megemlékezve, — hazafias felbuzdulással örökíti meg a Tisza vidéki népek a nemzeti hagyományokhoz való törhetlen ragaszkodását, regisztrálja a szépen lefolyt ünnepélyt.

Bácskai Ellenőr. Magyar ne hagyjad magad czim alatt, a kereskedelmi és vámügyről írván, azt mondja ne nézzük tétlenül a dolgot, alkönsünk a 40 es években is indítványozott védegyeket, ismertessük meg gazdaszonyainkkal hazai gépműanyaginkat kiállítással — szóval, ne vegyünk külföldit, hanem mindent, ha silányabb is — csak hazai produktumot.

Bajai Hirlap. A baja-báttaszéki áthidalásról vezérezkíkez, s közli az országos magyar gazdasági egyesület nyilatkozatát, mely szerint ezen ügyet támogatja, s mozgalomhoz csatlakozik. Hangsúlyozza, hogy rövid idő alatt Pécselt ez ügyben országos értekezlet megtartása van kilátásba véve.

Bajai Közlöny. A Kossuth ünnepély hatása alatt lelkes és hazafias érzelmeinek ad kifejezést s dicséretet a bajaiak hazafiaságát.

Bács-Topolyai Hirlap. Nemzeti nevelésről ír. Igazán nemzetitvő azonban csak akkor lesz nevelésügyünk, ha leszürődik az első generációra ragadt hatás, ha ez életben is realizálódna az iskolákban nyert impressióink és gyökereket ver az iskolán kívül is az ott élvettet csira. Mondják: az élet sok mindent letörül rólunk s még

többet ad helyette a magából. A mi mindennapi életünk bizony éppen nem jellegzetes s még inkább nem nemzeti. Egy nemzet öntudatos fejlődése csak akkor figyelemre méltó, ha önmagából, nemzeti jellegéből tud meríteni vagy olyan nemzeti forrásokat teremteni, a mi kulfajévá válhat szellemi életének. Minden más élet csak vegetáció, a kultúra nagy asztaláról lehullott morzsák szedegetése.

Bácsmegeve. Plósz Sándor igazságügyminiszternek, a rigyiczai képviselőnek Rigyiczán történt solennis fogadtatásáról és ünnepléséről íránt kiemeli Plósz Sándor kiváló igazságügyi ténykedéseit, őszentlen, tiszta és becületlen hazafias munkásságát s fűdvözi a rigyiczai választó körületet, hogy ily kiváló férfi kezébe tette le sorsát, ki méltó utóda elődének, a jelenlegi főispánunk.

Osszetartás. (Zenta.) A városi közgyűlésről ír és kiemeli, hogy a szept. 19-én tartott közgyűlésen oly lelkesen elhatározott, de alakításból törvényes erővel akkor még nem bíró indítványt, hogy Zenta Kossuth Lajos szobrára 20 ezer koronát szavazzon meg — most 26-án tartott közgyűlésen majd megnevekkelt.

O-Becse és vidéke. Ünnepi cikket írt Thán Károlyról O-Becse nagy szülőföldről, ki most ünnepelte 40 éves tanári jubileumát. A város diszpolgári oklevelének átadásáról így emlékezik meg: Bárha látták volna a mai kor nemzedékének ezrei a fenséges jelenetet, melyben az ősz mester a szülőföld szerény küldötteit fogadta! és akkor bizonyára örökτανulásként vették volna lelkükbe, hogy nem az ék-bövektől csillogó bályványok, vagy az arany koronák göggyében kiemelkedő üres fejek előtt szabad az emberi méltóságban önzertes társadalomnak hódolni, hanem örökτανulásként vették volna lelkükbe, hogy a nagy alkotó Isten képmására első vonalban ezek lettek megteremtve, akiknek agyából a magasatos tudomány világító diosfényként sugárzik és akiknek szivéből az ember-és honzeretet éltető melege árad mindazoknak nemesisítésére, a kik közelikbe jutnak.

Bácskai Hirlap. Sötét pont czim alatt vezetők cikkezben így ír: Tiltakozunk az ellen, hogy ennek a városnak a közgazgatása kiszolgáltatassék a pártérekdek esélyeinek. Ennek a városnak a sorsát nem szabad oda dobní azért, mert az

egyik vagy a másik család itt annyira meg van gyökerezve, hogy rá tudja tukmálni a családtagjait a városra, akár van hivatottságuk egy-egy állásra, akár nincs. Ha érdemeket szerzett valaki egy-egy pártnál, abból még nem következik az, hogy akár őt, akár a rokonát, a sógorát, nagybátyját vagy unokaöcsösét be kell választani ebbe vagy abba a hivatalba. A hivatalok betöltése nem pártérek, hanem kérdékek Szabadkán is.

Ujvidéki Hirlap regisztrálja az ujvidéki szerb népgyűlést.

Ujvidék. A helyzethez czim alatt a kiegyezésről, költségvetésről és a Széll kormány áldásos voltáról ír, dicséri a kormányzati szellemét.

Hirek.

* **Tanfelügyelő változás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Adamovich Pál tanfelügyelő hatásköréből a szabadkai tanító és a bajai tanító képezdét kivéven, annak felügyeletével Gráff Nikáz bácsmegeyei tanfelügyelőt bízta meg.

* **Meghatalmazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Argay Bálintot, megyének kir. tanfelügyelőségénél levő tollnokot feljogosította, hogy a kir. tanfelügyelő akadályoztatása esetén a vidéken a kisdudovákot és az elemi népiskolákat látogathassa a tanfelügyelő helyett.

* **A zombori egyenesadó ki-vetó bizottság** elnökének f. évi szeptember hó 24-én kelt 64/902. számú megkeresése alapján Zombor szab. kir. város tanácsa részéről czennel közhírré tétetik, hogy a f. évi október hó 2. 3. és 11-ekén sorra kerülő izraelita vallású adózók III. osztályu kereseti adóitételeinek bizottsági tárgyalásra az ünnepekre való tekintettel f. évi október hó 22 ére elhalasztatott.

* **Szabadka halad — Zombor marad.** A magyar államvasutak igazgatóságának intézkedése folytán Szabadkán egy gépműhely állítottat fel, mely működését már megkezdte. A műhelyben a gépműhelyi főnökön kívül, mintegy 50 munkás van alkalmazva. Ezen intézkedésre már rég volt szükség, és mert egy-két hónap óta ugy a személyforgalom, mint a gyümölcs, gabona, szarvasmarha, sertés és egyéb áruforgalom roppant mérvet öltött, elkerülhetetlenné vált a gépműhely felállításá. A szabadkai pályaudvarba mindennap 80 vonatnál több érkezik és indul, képzelhető mily feladat ennek pontos és gyors lebonyolítása.

* **Schweidel emlékek Zomborban.** A magyar Távirati Irodának Zomborból vett téves tudósítása folytán az összes fővárosi lapokat azon hír járta be, hogy a Széchényai ház lenne az, melyben a vértanu halált halt Schweidel József tábornok ifjú éveit töltötte — és e cimen a Schweidel emlékbizottság is az emlékek táblát oda fogja belleszteni. Az első eset miatt majdnem valóra vált az utóbbi is. Azonban Vargay Mihályné született Vojnics Matild, akinek az anyja Schweidel Vilma volt a tábornok huga minden kétségget eloszlattott. A bizottság fáradszónak aldozat kész elnöke Vértési Károly felkereste Baján nevezett úrnót, aki kir. közjegyző előtt a következő nyilatkozatot tette: Határozottan emlékezik és tudja, hogy Schweidel József tábornok szülei a román, katolikus templom kertjének átelében, a keskeny, 2 emeletes ház melletti háznak szomszédságában levő, alakcseny, vagy 7 ablakos sarokházban laktak, melyhez nagy kert is tartozott, — és a tábornok is ott abban a házban született és mint gyermek nevelkedett. (Jelenleg az érseki ovónöképezde. Ezen emeleten épület azelőtt földszintes ház volt, rajta vagy

De én éhes vagyok! Tört ki belőle az önvád szavaira . . .

— Az anya is, ez a szegény, gyenge asszony, ki tiz gyermeknek adott már életet, az is bűjtöl, imádkozik és talán ő rá gondol, szivében talán épen most fohász-kodik eszedik, hogy hallgatassék meg az ő messze távolban levő fiának imája is.

— De én éhes vagyok. Uram Istenem, nagyon éhes! . . .

— Van otthon egy kis fiu, az öcse, alig tiz éves. Az folyton bajtogatja, hogy ő éhes, de azért nem eszik, mert ő bűjtöl-ni akar . . . Egy szegény, öreg zsidó asszony, a nagy anyja jól emlékszik rája — ezen a szent ünnepen nagybétkét vajt. És mindenki, még azok a nagyon jámbor életű öregek is, kik már nem is tudtak dolgozni, csak folyton imádkozni — azok is unszolták, kérték, hogy egyék, mentse meg magát . . . és ő nem evett.

A keze vonaglott, egész teste beleremegett a belső küzdelemben. Az éhség mindent letipró érzése már már kezébe adta a kanalat, de ekkor föltámadt a gondolatvilág elemi ereje: az ősi, anyatejjel beszitt csecsemő korától belejojtogatott hát.

A folyton, mint intenzívebb erővel váltakozó érzések legyűrték erejét, míg láza, egyszerűre, minden átmenet nélkül egy új képet varázsolt elébe.

Ma mélyen megalazva, megrendítő könyörgéssel mindenki háromszor földre

borul az Ur szine előtt. És mikor az embereke felegyenesednek, ugy látszik, mint ha megkönnyebbültek volna.

Vágy szállta meg, hogy csak egyszer, csak egyetlen egyszer leboruljon ő is, csak egyszer mondhasa el ő is:

— Leborulok, térdre esem Uram a Te felséges szined előtt . . . Aztán ugy érezte, hogy megkönnyebbülne minden lelki kínja . . .

És Salamon felegyenesedett. Lassan, áhitattal akárcsak otthon a templomban leborult ő is a átszellemltlen mondták ajkai: — Leborulok . . . Aztán valami jó-tékony homály borult szeméire . . . felakart egyenesedni, de a föld, mint valami erőszakos szerelmű, anya magához szorította . . . nem bír vissza felállni. Ugy maradt ott.

. Vagy egy óra mulva bejött a cseléd a tányérért és meglátta ott az új munkást.

— Mit keres? . . . De az nem felett emmit.

— Hallja? . . . Vagy talán alszik? — és megérintette. A teste azonban merev volt és hideg.

Es Salamon imáját meghallgata az Ur. Többet nem kintozta, nem szidalmazta senki. Es habár nem evett, mégis oly jól lakott, hogy soha többé nem éhezett. . .

Gergely Gy. öző.

hét ablakal, kincstári adóhivatal volt. Kikindai érseki mérnök tervei szerint az erős falakra az emelet lett felépítve.) Dr. Donoszlóvíts felelősi a bizottságnak, hogy néhai Pál Antal emittette előtte, hogy Schweidel a Vargay Matild úrnő által megjelölt helyen született, — nemkülönbön bejelentí, hogy öv. Latinovics Vincenzó hasonlókép ezen helyet tudja, hogy a tábornok ott született, — de mint Thurszky leány azt is tudja, hogy a Széchenyi házat Schweidel tábornok atya megvette ugyan, de ott sohasem laktak Schweidelék. Így tisztázva lévén autentikusan a születési hely, a tábla beillesztésének engedély kieszaklése végett Vértessy Károly és Popovits Sebő azonnal elutaztak Kalocsára az Érsekhez. Az emlék tábla leleplezése okt. 6-án lesz, reggel 9 órakor. Az emlékbeszédet Buday Gergely hittanár mondja.

*** Kereskedők egylete Zomborban.** A zombori kereskedők érdekei megvédése és istápolása érdekében a városi háza nyágyerében vasárnap tartották meg alakuló gyűléstiket. Falcione Gusztáv elnöklete alatt. Az alapszabályok letárgyalása után a tisztikar a következőkép alakult meg: Elnök: Falcione Nándor dr. Alelnökök lettek: Vukics István és Weidinger Zsigmond. Választmányi tagok: Antits A. Milán, Auspitz Zsigmond, Baits Vitomir Bárány Zsiga, Belt Ferenc, Falcione Gusztáv, Gergurov Jakab, Goldfáhn Sándor, Holländer József, Karakasevits Milivoj, Meyer István, Novákovits Izidor, Stein Jakab, Szabó Nándor Péter és Sztrilich Zsigmond; pótagok: Bikár P. Milutin, Grujits Vladimir, Hágy Ignác, ifj. Heindhofer Róbert, Kerényi Sándor és Metz József. Számvizsgálóká kiküldettek: Gergurov Dániel, id. Heindhofer Róbert és Löwy Márton. Ügyvivő igazgatónak Novákovits Izidor, főtitkárnak Spitzer Sándort, másodtitkár és könyvtárnoknak Weidinger Lajost, pénztárnoknak Schlieszer Sándort, könyvelőnek Czeli Dezsőt és ügyészeknek dr. Lallosevits Jánost választották meg. A mozgalom kezdeményezője és lelke Novákovits Izidor keresk. isk. tanár volt. Mi hiszük és megvagyunk győződve, hogy ezen egylet több üdvös, czélirányos és a zombori kereskedelemre hasznosabb munkát fog végezni, mint a kereskedelmi kamara, melyben se élet se termékenyítő erő nincs, mely csak arra jó, hogy a kereskedelmi miniszternek jelentéktelen kérdéseire válaszolj — legfeljebb vásártartásról és helypénzszabályzatokról ad véleményt, — mely szervezet túlélté magát. Mig egy jól vezetett kereskedelmi testület, melynek hivatala alkotni, teremteni, bajokon segíteni, eszméket felvetni, kereskedelmi vállalatokat létesíteni, és azoknak érdekeit előmozdítani, mind oly üdvös törekvések, melyek méltók arra, hogy a zombori kereskedőket tömörítsék.

*** Ujév.** Izraelita polgártársaink ma és holnap ünneplik ujvéüket (5663), mely, alkalommal következő czégek fizetéseiket, zárva tartanak: Schlieszer testvérek, Grosz Samu, Schäffer Fülöp, Oblát Heorik Deutsch Mór, Hay Ignác, Teltsch Gáspár Goldfáhn Sándor, Spitzer Sándor, Schön Adolf, Bondy Arnold, Stein Jakab, Keszler Dezső, Holländer József, Abraham Iszák, Weidinger S. és Zs., Engel Mór és Schäffer M. S.

*** Vállalkozók figyelmébe.** Az Ujvidékei és Zomborban állomásozó m. kir. honvédsapatak részére 1903 évi január hó 1-től december 31-ig terjedő időszak alatt naponként szakséges 186—186 adag 840 grammos kenyér és 8 adag 4200 grammos zab biztosítása iránt 1902. évi október 8-án délelőtt 9 órakor a m. kir. honvéd állomás parancsnokság irodájában Zomborban és Ujvidéken bizottsági tárgyalás fog tartatni. — A biztosítandó cikkek szállítására vonatkozó és egyes vállal-

kozók által benyújtandó ajánlatok mintája, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozással az itteni hirdetések szolgálnak. — Az e részben kibocsájtatott „Hirdetmény” és „Szállítási feltételek” füzetet az ujvidéki és zombori honvéd állomás parancsnokság irodájában bármikor betekinthező.

*** A tanítói nyugdíj elvesztése.** A m. kir. közig. bíróság 1900 évi 2580, számú ítéletében kimondotta, hogy a nyugalmazott tanítók, ha bíróság elítélte nek, nyugdíjukat nemcsak büntelt, hanem véttség miatt való elítélés alapján is elvesztik. Egyben 1901. évi 543. számú ítéletében meg oda nyilatkozott és ez igen jól megjegyzendő az iskolaszéki tag urak részéről, hogy ideiglenesen megválasztott tanító nincsen. Ha pedig ily eset valahol előfordulna, úgy az „ideiglenes” szó törlését kérelmezni kell, s ha az nem sikerülne, úgy meg lehet fellebezni.

*** Tűzvész.** Óriási tűz volt Ungár Ferencnek a zentai határban fekvő Tornyos pusztai gazdaságán f. hó 24-én d. u. kigyulladt szérűn levő összes takarmánya, melyet a gazda 500 lánccz földéről véletlenül éppen egy helyen halmozta össze. A tüzet két gyermek vigyázatlansága okozta, kik gyutával játszottak a kazalok alján. A tűz pár pillanat alatt lángba borította a nagyon kiszáradt takarmányt, úgy hogy az egész majdnem egyszerre kezdett égni. A tanya eselésege tehetetlenül állt a nagy veszéllyel szemben, annál is inkább, mert a kutak a nagy szárazság folytán teljesen ki vannak száradva. A tüzet a nappali világosság daczára a szomszéd tanyákon rögtön észrevették, azonban a távolság miatt csak kevésbé lehettek segítségükre, csupán a veszélyes közelben fekvő Birmann tanyaőr — a gazda parancsára — az összes eselésege a munka félbehagyásával sietek feckendőkkel és vízzel telt hordókkal a vész színhelyére, hol sikerült nekik nagy nehezen legalább az épületeket megmenteni, mely munkájukban Zopf, Nikolics, Polyák és Burány nagybirtokosok is később önfeláldozóan segítségére voltak. A takarmány az ott kupokba rakott náddal együtt az utolsó szálig leégett. A takarmány biztosítva volt. A tulajdonost ki jelenleg külföldön tartózkodik táviratban értesítették.

*** Gazdasági tanfolyamok.** A földmívelésügyi miniszter a bácsmezei gazdasági egylet azért kereste meg, hogy Bácsalmás, Kula, Topolya, Ó Bece és Hodásgh községeknek gazdasági tanfolyamokat engedélyezzen és e czélra 2000 kor. segélyt nyujtson.

*** 22,000 koronát** idegenített el egy ügyes zselbolvaj a napokban Dunagyó József vaskereskedőtől Bajáról Szabadkára való utaztában a vasuton. Csak midőn hazaért vette észre a nagy veszteséget. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, a mely most nyomozza az ügyes tolvajt.

*** Kard a vasutasoknak.** Régi kívánsága számos vasutasnak, hogy egyenruháját karddal egészítsék ki. Hivatkozunk e tekintetben az osztrák vasutasokra, a kik éppen azért szolgálaton kívül is egyenruhában pompáznak. A magyar államvasutak igazgatósága még 1895-ben egy, a hazai vasutak alkalmazottainak egyenruhájára vonatkozó szabályzat tervezetet nyujtott be a kereskedelmi miniszterhez. Az ügyet azonban akkor félretették. Az államvasutak igazgatósága most újabb felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben az egyenruha-szabályzat terveinek keresztülvitelét megsürgött. Ez a tervezet annyiban különbözik a régi szabályrendelettel, hogy az altisztek, személypénztár kezelők és a szolgák egyenruháját úgy kívánja megváltoztatni, hogy a diszruhához kardot hordhassanak. Egész határozottsággal ál-

líthatjuk azonban, hogy még a kardnál is sokkal jobban megőrülnének a fizetősz. rendezésnek.

*** Ki milyen szivart sziv?** A királyról tudjuk, hogy szenvedélyesen szerette a virgináci. Ma már csak a „O. G. T. F.” (Compania General de Tabacos de Filipinas) könnyű manillái szivja, — ilyent kapnak az udvari ebédek vendégei is. Nem jó szivart mondhatom. A trabuco, ha sikerült, jobb ennél. A főherczegek apróbb fajta, külön a számukra készülő havannákot szivnak, kivéve az egy József főherczegot, aki pipázik, de a vendégeit remek, nagy Sol-okkal traktálja. A mágánás, ha nem cigarettázik, szereti és szivja is a jó havannát, de itt is van kivétel. Zichy Jenő, a leggőgösebb magyar grófok egyikének Kecskeméti-utczai palotájában ellenben a majdnem háromszáz főnyi vendégseregnek egy izben nagy Lopezekkel szolgáltak, még pedig a diszorétn. A főpapok közül, aki dohányos, középfajta havannát szí; az agg primás vendégei ezüstpapirba burkolt, méteres, de irtalgatlanul rossz Izabellákat kapnak; darabjuk 20 és fél krajczár. A Park-club egy forint nyolczvan krajczáros nagy Afrikanái a világ legjobb szivarjai közül valók. Ösmert írónk közül Mikszáth Kálmán Kuba sötét rudjait kedveli; Herczeg Ferenc itt nem igen számít, mert ő szegény, csak cigarettázik; Bródy Sándor trabukót szí, Pekár Gyula: lásd Herczeg Ferenc, Kiss József drága havannát és könnyű regália médiát kedvel, Kóbor Tamás rendületlenül británikázik, Ignotus hajdan Londrest szivott, ma csak cigarettát, Sipulusz a britanika és a média között ingadozik, Rákosi majdnem kizárólag virgináci szí. A legjobb és legdrágább szivarokat Magyarországon báró Bötös Loránt szivja. Nálunk az átlagos trafik szivar körülbelül jobb, mint bárhol a világon. A német szivar rossz, a francia komisz, az olasz szivar mind a kettőnél még rosszabb. A spanyol szivar a miénk után a legjobb, a svajci izetlen bár szék kiállítású. A jó szivarok eldorádója Ameritka s nem Anglia, ahol a szivar a schillingesnél kezdődik de legalább jó. Az angol és a yankee szivar tudós, nálunk az első elismert szivar ismerő Ambrus Zoltán aki hirdeti, hogy az élvezetes szivar szivó keverve fogyasztja a szivart: a legkülönfélébbeket kell szivni és ne folyóvíst egyet.

*** Uj menetrend.** A magy. kir. államvasutak özi menetrendjének azon részét, mely vármegyéknek érdeki, lapunk mai számában közöljük.

*** Eljegyzés.** Kárász István m. k. erdőmester a sóvári m. k. erdő hivatal főnöke f. hó 25-ikén eljegyezte öv. Schmausz Antalné szül. Wundszám Corneliát Apatinból.

*** Eljegyzés.** Spitzer Zdenko (Schwartz és Spitzer) Pozsegai bankozó társfőnöke eljegyezte öv. Herczeg Bernátné leányát Szidoniát.

*** Hymen.** Merkl Fülöp Uj-Szivaczról eljegyezte Zimmerman Zsófia kisasszonyt ugyanott.

*** Innok választás.** A bodroghmonostorszei községi innoki állásra Ördy Károly választatott meg. —

*** Helyettesítés.** Háhn Pál apatini fiatal tanítót, a b. monostorszei közs. iskolaszék helyettes tanítóvá választotta.

*** Csödbe került községi bíró.** A szabadkai kir. törvényszék Raics Miló, Szabadka sz. kir. város községi bírója ellen elrendelte a csödböt. A szabadkai, ujvidéki és zágrábi pénzüntézetek vannak a csödbnél érdekelve. Raics ügy került a csödbe, hogy néhai Vucics Boldizsárért ezrekre menő összegű váltókat girált. Mint értesültünk, Vucics hagyatéka, fedezetű fogja a követeléseket.

Mama kérem fáj a fejem, mondja sok iskolás gyermek, de különösen sápkóros és fejlődésben visszamaradt leányok, panaszoknak. Ezen fejfájások oka nagyjából, vérszegénység, gyengeség, fáradtság és kimerültség. Leggye-
sebben az egész szervezetnek energikus erősítése által háríthatók el, míg legelősz-
szerűbben a Somatoseval érünk el. Mint könnyen emészthető leglőményebb fehér-
nyekészítmény, a szervezetnek kis adag-
okban is szolgáltatja a test felépítéséhez
szükséges tápanyagot, növeli az étvágyat,
elősegíti az emésztést, és már rövid hasz-
nálat után, bámulsárat méltó sulyzaporu-
latot eredményez. Miután a Somatose iz-
és szagtól ment és majdnem teljesen ol-
dó, kávéhoz, tejhez vagy leveshez ke-
verve, a betegek tudtán kívül is adha-
tó. A Somatose számtalan esetben oly
kiválóan bevált, hogy vérszegény és gyen-
gélkedő gyermekeknek rendszeres alkalm-
máztást nyerjen.

*** Csatorna átalakítás.** A bács-
tiszai ármentesítő társulat árlejátszást hirdet
az adórán-zentai öblözetben levő vascső
áteser csapózáró készülékének és kifolyó
csatornájának átalakítás munkáira. A költsé-
gvetelésben részletezett munkák elő-
irányzata 22.026 kor. 48 fillér. A költség-
vetésben felvett téglafal, továbbá a kör-
alaku kötéresz és az akna fal betonból
is készíthető s így alternatív ajánlatot is
lehet benyújtani. A 2000 korona bányat-
pénznek, Lukácsévics Ignác társulati
pénztárnoknál Zentán történt letételét
igazoló nyugtával felszerelt írásbeli aján-
latokat „Ajánlat a zentai vascső áteszre”
külfelirattal f. évi október 1-én, d. e. 11
óraig a nevezett társulat Igazgatóságához
Ő-Becsén kell benyújtani. Az előmért és
költségvetés a társulat Igazgatóságánál
Ő-Becsén megtekinthető, illetőleg meg-
szerezhető.

*** Leányegyleti népkönyha
megnyitás Baján.** A bajai jótékony-
célú leányegylet, mely immár hetedik
esztendeje sáfárcodik szegény iskolásgyer-
mekek érdekében, f. hó 14-én délben nyit-
tatta meg népkönyháját az ízr. agok há-
zában. — Bruck Jolán k. a. elnök talpra-
esett beszéddel üdvözölte a szép számban
megjelent vendégeket és tagokat, majd
pedig dr. Bruck Samu iskolaszéki elnök
mondott köszönetet e buzgó egyletnek az
iskolászék nevében.

† Halózás. Karvázy Pál, Szabadka
városának 40 évig volt mérnöke, ki Sátor-
alja-Ujhelyen nyugdíjban élt, ott f. hó
28-án meghalt. Szabadkának megbesült
és tisztelt hivatalnokai volt.

*** Elítelt igaztó csizmadia.** A
szegedi sajtóbíróóság a napokban tartott
esküdttárgyalásán 6 havi államfogházra és
200 korona pénzbüntetésre ítélte el Baecics
Pál szabadkai csizmadia mostert, a ki a
„Neven” cz. bonyevác újság f. évi márc-
zius 1-én megjelent 3. számában a ma-
gyar nemzetiség és hivatalnoki osztály
ellen intézett cikkért a felelősséget el-
vállalta, és így ő is lett elmarasztalva.

*** Agyonlőtt községi bíró.** Mély-
kút közleg lakosait — mint levelezőnk írja
— orgyilkosság tartja izgalomban. Hav-
rám Márton községi bíró a múlt héten,
pénteken este, a mikor a szőlőlejtől hazafel-
felé ballagott, eddig ismeretlen tettesek
agyonlőtték. Havrám Márton csak egy
hónappal ezelőtt foglalta el a bírói széket.
A nép nem szerette Havrámot és mást
akart választani, de a nép jelöltjét a
szolgabíró nem kandidálta, a miért csak
öt szavazó maradt a választás színhelyén
s ezek választották meg a szolgabíró em-
berét bíróknak. A választás után a szolgál-
bíró is, meg az új bíró is névtelen leve-
leket kaptak, melyben a szolgabíró azzal
fenyegették, hogy addig ne jöjjen a köz-

ségbe, a míg Havrám bíró lesz, mert
agyonlővik, az új bíróra pedig kimondták
az ítéletet, hogy egy hónap alatt elpusz-
títják. Ez utóbbi fenyegetést be is vál-
tották. A mint pénteken a szőlők között
ballagott, egy bokor mögött ráloste és
egy lövéssel leterítették. Mire a kocsija
megérkezett, a bíró halva találták. A tett
elkövetésénél többben működtek közre,
mert a bíró kocsisát, a mikor az ki akart
menni a gazdjáért, a koresma előtt két
ember megállította s behívta a koresmába,
a hol borral itatták, s ez okozta a kocsis
késését. A két embert, Kapus János és
Jancsó Imrét már letartóztatták, de az
igazi gyilkos még nem került meg.

*** A „Bács-Tiszavidéki róm.
kath. Tanítóegylet”** folyó évi októ-
ber hó 1-én szerdán Bács-Hegyesen tartja
évi rendes közgyűlést. Targyszorozata a
következő: D. e. 9 órakor „Veni sancte”
2. „Himnus.” Eneklék az egyleti tagok. 3.
Elnök megnyitó és jelentések. 4. Fridrik
Tamás egyleti dísztag ur emlékiratának
felolvasása. 5. Tanítók biztositási ügye.
Előadó: A központi iroda kiküldöttje. 6.
Az országos rk. kongresszusra kiküldött
képviselők jelentése. Előadó: Janó Sándor
b.-földvári tanító. 7. Pénztáros és felügyelő
biztositási jelentés. 8. A kalocsa főegyház-
megyei rk. tanítóegyletek egyesítésének
tervezete. Előadó: Idősb. Arpásy János
adai tanító, egyleti jegyző. 9. Tisztújítás
10. Indítványok. 11. „Szózat.” Eneklék az
egyleti tagok.

*** Eljegyzés.** Auer Aurél zentai kir.
adótiszt eljegyezte Tóth Lajos zentai fő-
gymnásiumi tanárnak leányát Mariska kis-
asszonyt

*** Pártoljuk a hazai ipart!**
Szegeden a jövő hó folyamán nyakkendő-
gyár kezd meg működését. Az osztrák
gyártmányok kiszorítására létesült eze új
iparvállalatot hazafiak kereskedőink figye-
mébe ajánljuk.

*** A Kalocsa főegyházmegyei
római zarándoklat** iránt nemcsak a
kalocsai érsekség területén, hanem ország-
szerte igen nagy az érdeklődés, úgy hogy
az elutasásnak már mi sem áll utjában.
Kéretnek azért azok a résztvevők, akik
nem a Szabadka és Dálja közötti állomá-
sokon szállnak fel, már október 6 án este
Szabadkán lenni, nehogy a lekésés ve-
szélyének tegyék ki magokat. Szabadkán
kellő számú megfelelő lakásról már gon-
doskodtunk. A zarándoklat megkezdését
Főpásztorunk Dr. Császka György ŐExel-
lentiaja már bejelentette a Vatikánban,
úgy hogy a pápai fogadgatáson minden
zarándok jelen lesz. A pápai fogadgatás
napjára vonatkozólag múlt számunkban
tárgyalva volt megjelölve október 13-ik napja,
mert a pápai fogadgatás a hivatalos római
leirat szerint október 11. és 13-dika kö-
zött lesz.

*** A borhamisító kormáro-
sok.** Lukács László pénzügyminiszter
közrendeletet adott ki, mely évi jelentő-
ségű határozatot tudat az eljáró hatósá-
gokkal. Eszerint a borhamisító kormáro-
sok az italmérsi engedély k elvonásá-
val büntetendők s az italmérsi jog nem
is adható azoknak a kormárosoknak, a
kiket az 1899. évi XXV. törvényzikk
alapján elítélte, mert mesterséges bort
hoztak forgalomba. A pénzügyminiszter
kijelenti, hogy egyetértőleg a belügymi-
niszterrel föltenni bevonatja azoknak a
kormárosoknak italmérsi engedélyeit,
akiket a borhamisítás és a hamis bor for-
galomba hozatala miatt jogerősen elítéltek.

*** Hogyan szállítsuk a szőlő-
lőt?** Fontos kérdése az a szőlőgazdál-
sátnak. Mert eddig is az volt a baj és
így kár, hogy a magyar gazda nem igen
ért a szőlőcsomagoláshoz. Legalkalmasabb
a szőlőszállításra a kosár. A kosár ruga-

nyos lővén, legtöbb védelmet nyújt az
összerázás ellen. Figyeljünk a kosárban
való csomagolásnál is a következőkre: 1)
Legyen a csomagolás tömött. Ha jó tö-
mött a csomagolás, azaz ha minden lé-
zag jól, gondosan ki van tölve, akkor a
gyümölcs nem fog a csomagban zötyögni.
Pedig ez a fő dolog ám! 2) Tegyük a
kosár fenekére finom papirt vagy far-
agcsot. Arra tömött egy sor szőlőt. Rá
tisztá papirosat, vagyis borítsuk be. Így
felváltva rakjuk meg a kosarat nemcsak
színég, hanem még azonfelül is, hogy
annál tömöttebben essék egymásra 3)
Ne legyen a fürtökben kifakadt vagy
rothadt szemek. Az ily szemeket olóval
kell gondosan kimetszeni. Elég egy rossz
szem, hogy a többiek is megromoljanak
az uton. 4) Inkább vastagabb héjú szőlőt
csomagoljunk.

***(Ő Szentsege a pápa ma-
gyar gyógyvize.** XIII. Leó pápa Ő
Szentsege, a kinek magas életkorát és
szellemi frissességét méltán csodálja az egész
világ, magyar gyógyító itallal él. A Va-
tikánba ugyanis a „Pálma” jelzésű ke-
serűvizet hozzák Ő Szentsege egyes
utatisására, a ki e gyógyító itallal igen
meg van elégedve. Ritka kitüntetés a
magyar vizre, hogy a pápa asztalára kerül
s méltó elismerés illeti Loser János, cs.
és kir. udvari szállító özéget a „Pálma”
forrás tulajdonosát, a ki e vizet a pápai
udvarba szállítja.

Tanügy.

Költevények az iskolában.

A sztanisiti tanítótestület megbízásából
írta: **Ulrich György.**

Tudja azt minden igazi tanító, hogy
a lélek neveléséhez különböző eszköz-
szükséges. Magát a lelket oly egyetemes
lénynek vesszük, melyben befoglaltatik
az ember erkölcsi érzete által jóra és rosszra
osztályozott lelki tulajdonság. E tulajdon-
ságoknak megfelelően választatnak az esz-
közök, melyek alkalmazása által a rossz
lelkitalajdonságok kiirtanak, vagy leg-
alább is kevesbítettnek, a jók pedig fej-
lesztetnek, állandósíttatnak. Éppen ezen
fordul meg a nevelés tudományos volta hogy
egyes esetekben mily eszközök használha-
tók, s mily határig. Igaz, hogy a gyermek
lelke születésekor tiszta fehér lapoz hason-
lí, melyre ugy a jó, mint a rossz ráírható,
de nagyon is tekintettel kell lennünk a
szervezetre, vérmérsékletre s az ezek ut-
ján átörökölt hajlamokra.

Ha az ember e földön test nélkül
élne, minden ember egyforma jó és töké-
letes volna azért, mert minden lélek az
isteni szikrának parányi része. De amint
a valódi embert vesszük, megszűnik az
egyenlőség, mert az egyforma tökéletes
lélek más-más testtel van a legszorosabb
kapcsolatban és e kapcsolat mintegy osztá-
lyozza a lelket, amennyiben ugyanazon
lelkitalajdonságok más-más embernél job-
ban vagy kevésbbé fejlettek. Így isme-
rünk észelleni világot, itélőképességét,
emlékező tehetségét, fölfogást, igazgá-
szeretetet mint lelki tulajdonságot. Egyik-
ben az emlékező tehetség, másikban az
itélő képesség, harmadikban a fölfogás
jobbán kifejlett. De a különböző tulajdon-
ságok lehető párhuzamos és összhangzatos
fejlesztésére különböző eszközöket hasz-
nálunk. De, mivel az emberre, mint a
társadalom egy tagjára, még pedig hasz-

nos tagjára van szükségünk, oda törek-
szünk, hogy benne a társadalom termé-
szetes összetartó alapját: az érzelem vi-
lágot, a kedélyt lehetőleg annyira fej-
lesszük, hogy a föld valamennyi fiát —
minden megkülönböztetés nélkül átölelő
emberszeretben nyilvánuljon. Csak akkor
teljesíthető Jézus tanításának a lapját
képező mondása: „Szeresd felebarátodat!”
(Vége következik.)

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Ezenel nyilatkozatom, miszerint
kiskoru Béla és Ede fiamért, könnyel-
mű és pazar költségeik miatt sem-
minevű adósságot nem teljesítek.

Óva figyelmeztetek mindenkit, sa-
ját érdekükben, hogy nekik ne hite-
lezzenek.

Zombor 1902. szept. 28-án.

Gräber Ferencz-né.

* Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős-
séget a szerk.

Zombori m. kir. folyamémrnöki hivatal.

805/1902. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar kir. földmívelésügyi minis-
ter ur rendeletére a gombosi dunai part-
biztosítánál az 1902. évben előállott ron-
gálások helyreállítását célzó munkálatok
végrehajtásához szükséges:

1. 674.8 köbméter földmunka teljesi-
tésének
2. 260.0 köbméter első osztályú és
3. 1120.0 köbméter másodosztályú kő-
hányási kőanyag szállításának és beépíté-
sének
4. 8200 kéve friss vágású rőzse
5. 660 kg. lágyított vassodrony szál-
lításának

6. 3287 négyzetméter rőzsepokróc
előállításának és beépítésének vállalatba
adása céljából, a zombori m. kir. folyam-
émrnöki hivatal helyiségében 1902. évi
október hó 16-ikán délelőtti 10 órakor
nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás
fog tartatni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok,
melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának
valamely m. kir. adóhivatalnál a földmí-
velésügyi tárca javára bánatpénz gyanánt
történt letételt igazoló elismervény is
csatolandó a jelzett napcn délelőtti 9 $\frac{1}{2}$
óráig a zombori m. kir. folyamémrnöki
hivatalnál nyújtandók be.

A vállalatot szabályozó általános és
részletes feltételek, tervek, valamint egyéb
tájékoztató adatok a zombori m. kir. fo-
lyamémrnöki hivatalnál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők és ugyanott az ajá-
lati minta is megszerezhető.

Zombor, 1902. évi szeptember hó 30-án.

M. kir. folyamémrnöki hivatal.

8784, 8785 és 8793 szám
tk. — 902

Arverési hirdetmény kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az An-
tits A. M. és csallakozó lárjai végrehajlatók-
nak Kandler József és neje végrehajlatok
szenvedők elleni végrehajtási ügyében a zom-
bori kir. törvényszék és járásbírósg terüle-
tén levő s Zomborban fekvő a zombori 911
számu betétben A + a. foglalt 6556 hr. sz.
ingatlanból Kandler Józsefnek szűl. Tóth Ka-
rolinát megillető jutaléokra 330 koronában
az ugyan abból Kandler Józsefet megille-

lő jutalékra 30 koronában a zombori
6708. számu betétben. A + a. foglalt 6486
hr. sz. ingatlanból Kandler Józsefet megil-
lető jutalékra 30 koronában; a zo-
bori 912. számu betétben A I. 1—2 sorsz. a. fog-
lalt 1451 és 1452 hr. sz. egész jószág-
estire 2761 koronában és végül a zombori
3912 számu betétben. A I. 1—4 sorszámig,
foglalt 6311—6314 hr. sz. egész jószágestire
30 koronában megállapított kikiáltási ár-
ban a C 1 sorsz. a. ózv. Sztojsits Miklósné
szűl. Szabilyca Mária javára bekebelezelt
özvegyi haszonélvezeti jog sérelme nélkül az
árverést elrendelte, és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlanok az 1902 évi október
31-ik napján délután 3 órakor
a zombori kir. törvényszék árverési helyisé-
gében megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul eladatni
nem fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az in-
gatlannak becsárának 10%-át vagyis 90 k,
40 f. 90 k. 40 f. 85 k. 30 f. 11 k. illetve
kézpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz.
42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott
kezehez letenni, avagy az 1881. LX t.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírósá-
gnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltattani.

Zombor, 1902 szeptember 12-én

A kir. tsvszék mint tkvi hatóság

Radány,

kir. tsvzki bíró.

7908

1902

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bödörgh vármegye topolyai já-
ráshoz tartozó **Bács-Feketehegy** kö-
ségben üresedésbe jött **községi orvosi
állásnak** betöltése céljából pályázat
nyitattik. Ezen állás javadalmazása a kö-
zségi pénztárból évnegyedes előleges rész-

letekben 1000 korona. 2.) trachomások
gyógykezeléséért évnegyedenként előleges
részletekben a községi pénztárból 1934/1895
kg. sz. szabályrendelet alapján 2000 ko-
rona. 3.) látogatási díja a megválasztandó
orvos és a község között egyezségeleg fog
megállapítani, addig is azonban a meg-
választott orvos eddigi gyakorlatnak meg-
felelőleg, nappal 60 fillér, éjjel 1 korona,
látogatási díj és vény írásért 40 fillért
szedhet.

Felhívattak a pályázni szándékozők,
hogy folyamodványaikat 1876 évi XIV.
t.-cz. 143. §. (1883 évi t.-cz. 8 §) értelmé-
ben felszerelve **1902. évi november
hó 1-ső napjáig** annyival inkább nyúj-
tsák be, mivel később érkezők figyelembe
vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog ki-
tűzteni.

Bács-Topolya, 1902. évi szeptember 27.

Császár,
főszolgabíró.

A

Brázay-féle

sós-borszesz

nélkülözhetlen háziszser.

Kapható mindenütt.

Köhler-féle Reitfalz-cserép

cement és homokból a jövő fedélcserépe!
Utolérhetlen! Versenyen kívül!
Szabadalmazva 30 államban.

Szebb, szingazdagabb, hatásteljesebb könnyebb, szo-
lidabb tartósabb, vihar- és szélmentesebb, de mindenek
fölött **tetemesen olcsóbb**, mint bármely más tető. Hivatalosan és szakértőleg
legfénysesebben elismerve. Előrendü referenciák. Nagy eredmények mindenütt: jelen-
leg 180-on felül engedményes gyárak bel- és külföldön, közbe sok elsőrendü cég.
Csekély tőkebefektetés — nagy nyereség. Gyártása, miután kézierőt igényel, egyszerű
és mindenütt könnyen kivihető. — Gépszerű gyártási berendezések. Utasítás a leg-
közölebbi fekvő engedményes gyártól való Reitfalz-cserép beszerzésre, valamint ismer-
tetések és minden közlelbbi felvilágosítások a szabadalom tulajdonostól (**Theodor
Köhler, Limbach, Szászország**) nyerhetők.

KEIL-LAKK

Legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer
kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujmani befestésére.
1 dohoz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégénél Zombor.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1902. évi október 1-től. — Giltig vom 1ten Oktober 1902.

Oda Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrád. Vissza

k. expr.	szem. v.	v. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	tv. sz.
11.20	7.40		2.40	3.35	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40	
2.44	12.33		5.47	8.23	4.05	ind.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56	
2.51	1.22	4.10	5.56		5.30	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.34	9.34	1.21	7.15
	1.51	4.45			5.59		Csanatavér			10.16	6.59		12.56	6.14
	2.18	5.18	6.27		6.28		Bács-Topolya			9.52	6.31	9.03	12.34	5.17
	2.44	5.45	6.42		6.54		Hegyes-Feketehegy			9.22	6.03	8.46	12.06	
	3.05	6.10	6.56		7.16		Verbász			9.01	5.39	8.33	11.48	
	3.26	6.44			7.38		Órkoér			8.36	5.11		11.29	
	3.44	7.05			8.07		Kiszás			8.16	4.50		11.13	
4.23	4.06	7.30	7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka — O-Becse. Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.
5.10	1.30		SZABADKA	érk.	8.54	5.25
5.38	1.58		Bekova		8.27	4.58
7.00	4.00		ZENTA	ind.	7.01	3.40
8.12	5.27		Ada		5.51	2.19
8.35	5.42		Mohol'		5.30	2.02
8.55	6.02		Bács-Petrovoszellő		5.04	1.37
9.21	6.28	érk.	O-BECSE	ind.	4.35	1.10

Oda Szabadka — Dálja. Vissza

v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.39	10.24
5.25	2.26		6.56		Tarankut		6.17		12.37	9.58
5.45	2.46	6.41	7.23		Bajmók		5.53	8.54	12.20	9.40
6.16	3.17	7.05	8.05		Nemes-Militás		5.02	8.28	11.44	8.59
6.40	3.41	7.21	8.27	ind.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.40
7.03	4.02				Priglavicza-Szt. Iván			7.56	10.58	8.04
7.17	4.16				Szonta			7.46	10.42	7.48
7.29	4.28				érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.30	7.30
9.23	5.25	8.42		ind.	ERDŐD	érk.		6.57	9.22	5.58
9.35	5.37	8.52		érk.	DÁLJA	ind.		6.46	9.10	5.45

Oda Szeged-Rókus — Zenta. Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	v. v.	sz. v.
4.15	2.00		SZEGED-ROKUS	érk.	9.32	5.40
4.40	2.23		Röske	ind.	9.09	5.18
4.58	2.42	érk.	HORGOS (136)	ind.	8.50	5.00
5.01	2.50		Horgos	érk.	8.38	4.49
5.20	3.09		Bács-Martonos		8.20	4.31
5.43	3.32		O-Kanizsa		8.06	4.17
6.05	3.54		Adony		7.37	3.63
6.30	4.19	érk.	ZENTA	ind.	7.10	3.28

Oda O-Becse — Ujvidék. Vissza

sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	O-BECSE	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.40	9.50	4.25		O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22
5.27	10.48	5.10		Csúrog		6.15	11.47	7.03
5.49	11.22	5.32		Zsabolya		5.50	11.13	6.37
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.48	9.31	5.31
7.01	1.07	6.35	ind.	VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00

Oda Szabadka — Baja. Vissza

sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43		SZABADA	érk.	9.37	12.43	10.28
5.29	2.22	7.18		Csikéria		9.04	12.10	9.52
6.10	2.54	7.50		Bács-Almás		8.42	11.48	9.23
6.16	3.00	7.56		Almás		8.27	11.33	9.02
6.45	3.26	8.25		Bikity-Borsod		8.02	11.08	8.34
7.24	4.00	8.59	érk.	BAJA	ind.	7.25	10.32	7.43

Oda Ujvidék — Vaskapu — Titel. Vissza

sz. v.	v. v.	ind.	UJVIDÉK	érk.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10		UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01
7.00	5.38		VASKAPU	ind.	5.33	2.38
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33
7.31	6.24		Káty		5.06	2.15
7.42	6.38		Tisza-Kálmánfalva		4.43	1.56
7.57	7.00		Kövit-Szt. Iván		4.25	1.41
8.11	7.18		Vilóva-Gardnoveze		4.04	1.26
8.24	7.34		Lok		3.48	1.14
8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00

Oda Baja — Ujvidék. Vissza

v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00	1.15			BAJA	érk.	9.15	6.50	7.00
4.11	1.25			Baja-szállásváros		8.08	6.42	
4.25	1.38			Vaskut		8.53	6.26	
4.51	2.01			Gara		8.32	6.00	
5.09	2.16			Rigyica		8.17	5.35	
5.37	2.39			Sztanisica		8.00	5.12	
5.56	2.56			Gákova		7.36	4.40	
6.15	3.14			Nenadics		7.15	4.16	
6.25	3.28			Zombor-vásártér	ind.	7.05	4.05	
2.35	6.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	érk.	6.20	11.20	
2.81	6.57	3.57		Fernbach-szállás		6.13	11.13	
2.41	7.07	4.07		Zsárkovác		6.04	11.04	
2.50	7.16	4.16		O-Sztpár		5.56	10.56	
3.06	7.30	4.30		Bresztovác		5.42	10.42	
3.35	7.49	4.49		Hódsógh		5.27	10.28	
4.05	8.10	5.12		Parabuty		5.02	10.02	
4.46	8.35	5.37		Paraga		4.43	9.45	
5.00	8.49	5.51		ind. GÁJDOBRA	érk.	4.22	9.25	
5.40	9.16	6.09		Bulkesz		4.05	9.07	
5.54	9.30	6.23		Petrovác-Glozsán		3.50	8.55	
6.16	9.45	6.38		Futtak		3.39	8.44	
6.50	10.10	7.03		UJVIDÉK	ind.	3.10	8.16	
7.13	10.31	7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55	

Oda Hegyes-Feketehegy — Palánka. Vissza

v. v.	v. v.	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	v. v.	v. v.
6.59	6.50		HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.33	5.40
7.21	7.13		Teleoska		5.30	5.18
7.41	7.38		Kula		5.18	5.06
7.58	7.40		Bélapusztja		4.59	4.45
8.06	7.54		Torza		4.45	4.31
8.36	8.20		Despót-Szt. Iván — Pivnieza		4.26	4.16
8.49	8.38		Sztlós		3.57	3.47
9.10	8.50	ind.	GÁJDOBRA	ind.	3.45	3.35
9.42	9.22	érk.	PALÁNKA	ind.	3.10	2.50

Oda Szeged-Rókus — Szabadka. Vissza

sz. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegy. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	vegy. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.30	8.43		SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7.26	12.12	
3.22	8.27	12.01	4.46	9.09		Röske	ind.	6.42	10.31	3.09	7.11	11.57	
3.35	8.42	12.15	5.01	9.36		HORGOS	ind.	6.25	10.18	2.55	6.58	11.44	
3.50	8.55	12.28	5.14	9.57		Királyhalom		5.58	10.05	2.36	6.45	11.31	
4.05	9.08	12.41	5.29	10.17		Paltes		5.42	9.53	2.24	6.33	11.18	
4.17	9.19	12.53	5.40	10.35	érk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.20	11.05	

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűvel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülre lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.
 Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Hirdetések

felvételnek legolcsóbb árak mellett lapunk kiadóhivatalában.

Gyümölcsfa eladó.

15,000 drb nemesített igen szép erős név szerint a legjobb fajok az őszi és tavaszi kiültetésre megrendelhetők

Kosnás Gyula műkertész
faiskolájában Uj-Szegeden, népkertsor 6. szám. Bővebbet levélben.

Gyümölcs-, főzelék- és husconservákat,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az **ELSŐ**

Keckeméti Conservgyár

KECKEMÉTEN.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Huszmillió korona kölcsön.

Törlesztési kölcsönökre kiadó, **olcsó kamat mellett**, (töketörlesztés és kamat 4-75%) az érték $\frac{1}{4}$ részéig, csak is földbirtokra. Nagyobb kamatozású kölcsönök olcsóbb kamatozásuakra konvertálódnak.

Lövy Antal

Budapest VII.,
István-tér 6. szám.

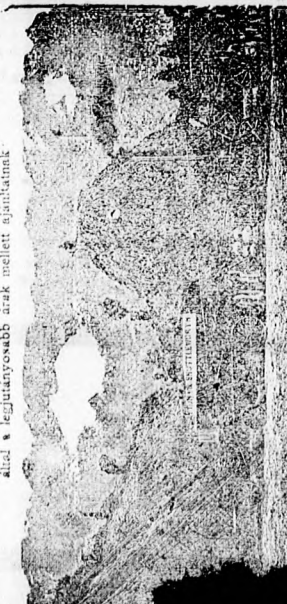
Mindentféle

Naptárak

1903-ik évre
lapunk kiadóhivatalában
lesznek kaphatók.

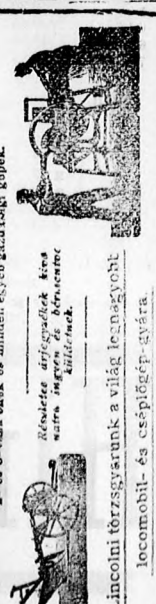

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
Állás & legújanyosabb áruk mellett ajánlatunk

Locomobii és gőzseplőgép-készletek
2½ és 3-ges 12 lóerőig, szalmakaszalók, szobába forgany-csapogépek, löherezőpálya, víznyelő csatlakozások, kaszáló- és szétválogatók, szénigényűek, jórészt.

Columbia-Drill
legjobb soro-eltőgépek, serekszárkók, rényaratók, kukorica-morzsolók, daráló, öntő-malmok, egytámasz asztal-ekék.

3- és 3-vezetűek és minden egyéb gazdasági gépek.
Készítik a világ legnagyobb Lincini társaságunk a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.

Gyomorbajosoknak

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlterhelése, hiányos nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendetlen ételmód folytán gyomorbajuk van, u. m. kataris, gyomorgörcs, gyomorifjaldalom nehézséges vagy elnyúltságos — nagyon kitűnő házi szer ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esetben észlelt.

Ez a Hubert Ullrich-féle Gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos füvekből jó borral való kelesztés, képzelt, erősíti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges vér képződéséhez.

E gyógyfüves bor idején való használata a gyomorbajokat már esirájában elfojtja. Azért nem kell késedelmezni idejekorán használni.

Jelenségek, u. m. letáji, túlfűzés, éretés, puffadás, ros zülletés hányással, a melyek dült gyomorbajnál annál erősebben fellépnek, gyakran egy-két ivás után már eltűnnek.

Székrekedé- és annak kellemetlen következménye: sorulás, kolik fájdalomak szivdobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves bor által gyorsan eltűntetettnek.

A gyógyfüves bor az emészthetlenséget megszünteti s könnyű székelés által rossz anyagokat a gyomor belekből eltávolítja.

Besélt, sápadt kinézet, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés hiányos vérképződés és a máj betegos állapotának következménye. Etvágyhiány, ideges kimerültség, rossz kedélyállapot, úgy mint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellett az ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfüves bor az elgyengült életérőt újból fölvillanyozza.

A gyógyfüves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölzgatót idegeket és új életkedvet szerez. Számos elismerés és hálait bizonyítja ezt.

Gyógyfüves bor 1 fnt. 50 kr. és 2 fntos üvegekben kapható: Zombor, Nemes-Militics, Csönögla, Kerynya, Uj-Szivacz, O-Szivacz, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló, Priglevicza-Szt-Iván, Apatin, Kupuszina, Bodrog-Monostorszeg, Bezdán, Bérég, Szántova, Sztanisits, Bajmok, Pacsér, O-Morovieza, Bajsa, Bács-Topolja, Kis-Hegyes, Szeghlye, Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Kuczura, Torzsa, Kis-Kér, Bács-Szt-Tamács, Dárda, Kácsfalva, Vörösmar, Bán, Baranyavár, Lőse, Mohács, Duna-Szekes, Baracska, Gara, Katymár, Bács-Madaras, Bács-Álmás, Bikity, Bács-Vaskut, Bács-Monostor, Szerelme, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszerárakban, s valamennyi kisebb-nagyobb magyarországi helységben osztrák-magyar gyógyszerárakban.

A zombori gyógyszerészek 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helységébe küldenek.

Ugyiszintén küld **TEMESVÁRY JÓZSEF** zombori gyógyszerész 3 és több üveget a növényborból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Óvakodjunk az utánzásoktól.

Kizárólagosan csak **Hubert Ullrich-féle** gyógyfüves bort kérünk!

Gyógyfüves borom nem titok; alkotórészei: Malaga bor 450,0, borszesz 100,0, Glycerin 100,0, vörös bor 240,0, (Ebereschensaft) Nyárfanedv 150,0, megegyred 320,0, Mana na 30,0, kőmény, annajas, Honogyokér, amerikai erögyökér, Enciagyökér, Kalmuszgyökér, 4-4 10,0. Ezen afkatrészet keverjük!

XXXXXXXXXX

Somatoso
olajból készült, használatos a székrekedés, a gyomorégés, a hasi fájdalom, a fejfájás, a köhögés, a tüdőgyulladás, a légúti betegségek, a gyomor- és bélbetegségek, a veszténybetegségek, a májbetegségek, a cukorbetegség, a vesebetegség, a szívbetegség, a tüdőgyulladás, a légúti betegségek, a gyomor- és bélbetegségek, a veszténybetegségek, a májbetegségek, a cukorbetegség, a vesebetegség, a szívbetegség.

XXXXXXXXXX

Clayton & Shuttleworth © Budapest Váci-körút 63. sz.
Állás & legújanyosabb áruk mellett ajánlatunk

Locomobii és gőzseplőgép-készletek
2½ és 3-ges 12 lóerőig, szalmakaszalók, szobába forgany-csapogépek, löherezőpálya, víznyelő csatlakozások, kaszáló- és szétválogatók, szénigényűek, jórészt.

Columbia-Drill
legjobb soro-eltőgépek, serekszárkók, rényaratók, kukorica-morzsolók, daráló, öntő-malmok, egytámasz asztal-ekék.

3- és 3-vezetűek és minden egyéb gazdasági gépek.
Készítik a világ legnagyobb Lincini társaságunk a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.